

Teruggekeerd verleden

en een toekomst in de Alentejo

Teruggekeerd verleden

en een toekomst in de Alentejo

Ellen van Herk

Schrijver: Ellen van Herk
Coverontwerp: Ralph van Duin
ISBN: 9789402191578
© Ellen van Herk, 2019

Alles in dit boek is fictie, enige overeenkomst met werkelijke personen of gebeurtenissen berust louter op toeval. Met naam genoemde restaurants, winkels e.d. bestaan echt, andere locaties zijn verzonnen.

Hoofdstuk 1

De beroemde sterrenhemel van de Portugese Alentejo gaat schuil achter donkere wolken, die worden voortgejaagd door een steeds meer aanwakkerende wind. Een onweersbui komt dichterbij en in het oosten steekt een bliksemflits scherp af tegen de lucht.

In de slaapkamer van de kleine boerenwoning, een paar kilometer buiten Monsaraz, is de nieuwe bewoonster zich nergens van bewust.

Na een drukke en vermoeiende dag is ze na twaalfen als een blok in slaap gevallen. Sinds half drie die middag is ze officieel eigenaar van het boerderijtje en ze is tot laat in de avond bezig geweest met het uitpakken van haar spullen en het inruimen van kasten.

Toen de laatste doos was uitgepakt, was het bijna twaalf uur en na een laatste kop thee was ze met een moe, maar voldaan gevoel in bed gekropen.

Het gerommel wordt luider, maar pas als een donderslag de nachtelijke stilte ruw verstoort, wordt ze wakker. Even is ze gedesoriënteerd, nog niet zeker of ze heeft gedroomd of niet en pas bij de tweede donderslag komt ze overeind.

Enigszins geschrokken door de luide donderklap, die aangeeft dat de bui inmiddels heel dichtbij is gekomen, graait ze op de tast naar het lampje naast haar bed. Omdat het pas de eerste nacht is, die ze in haar nieuwe huis doorbrengt, weet ze nauwelijks nog waar alles staat, zodat het even duurt voor ze de kleine schakelaar heeft gevonden.

Pas als het flauwe schijnsel genoeg licht geeft om alles in haar slaapkamer te kunnen onderscheiden, merkt ze dat ze onbewust haar adem heeft ingehouden en ze grinnikt om zichzelf. Ze heeft nooit een hekel aan onweer gehad, maar zo'n eerste nacht in een nog vreemde omgeving is het wel even wennen.

Een nieuwe donderklap vrijwel recht boven het huis doet haar onwillekeurig ineen krimpen en ze besluit snel te gaan controleren of ze alle ramen wel dicht heeft gedaan toen ze is gaan slapen. Vrijwel direct na haar aankomst in het huis, eerder die dag, heeft ze een aantal ramen tegen elkaar open gezet en ze weet bijna zeker dat ze ze niet allemaal heeft gesloten toen ze naar bed ging. Omdat het huis meer dan een jaar leeg heeft gestaan, was het binnen kil en wat muf en het voelde goed om de al redelijke warme buitenlucht binnen te laten om zowel het huis wat

op te warmen als lekker te laten doorwaaien om de onfrisse lucht te verwijderen. Op dit moment hoort ze nog geen regen op de pannen boven haar hoofd, maar ze twijfelt er niet aan dat dat snel zal veranderen. Tijdens dit soort onweersbuien kan er in hele korte tijd heel veel water naar beneden komen en ze zit niet te wachten op eventuele wateroverlast die ze zelf eenvoudig kan voorkomen.

Op blote voeten loopt ze over de tegelvloer van haar slaapkamer en stapt de aangrenzende kamer in, die zowel keuken als woonkamer tegelijk is. Door het inderdaad nog openstaande raam boven het aanrecht ziet ze een nieuwe lichtflits en ze huivert als ze een frisse windvlaag voelt. Ze trekt de grendel naar zich toe om het raam te sluiten, waarna ze blijft staan kijken. Het is op dit tijdstip te donker om het te zien, maar ergens voor haar ligt het Alqueva meer, het grootste kunstmatige stuwmeer van Europa.

Ondanks de vele protesten van milieuorganisaties en inwoners van de streek is het meer er, na tientallen jaren van plannen maken, uiteindelijk toch gekomen en langzaam worden nu de economische voordelen zichtbaar. Er is, zelfs in droge zomers, voldoende water voor de boeren om hun land te kunnen irrigeren en er is zelfs weer een stijging in het aantal boerenbedrijven te zien.

De overheid probeert met behulp van subsidies de leegloop op het platteland van de Alentejo te keren en het lijkt erop dat het lukt, al gaat het langzaam. Ook het toerisme neemt toe.

Rond het Alqueva meer zijn inmiddels diverse hotels, B&B's en andere bedrijven ontstaan, die proberen met allerlei activiteiten toeristen te trekken. Mensen komen niet langer alleen maar als dagtoerist om stadjes als Monsaraz te bekijken, maar blijven langer hangen, huren bootjes, bezoeken de stuw, fietsen en wandelen en mede hierdoor heeft zij hier nu ook werk gevonden.

Ze schrikt op uit haar overpeinzingen als een nieuwe bliksemflits de hele omgeving in een fel licht zet en huivert in het dunne T-shirt, dat als nachthemd dienst doet. Eigenlijk moet ze nodig terug naar bed, ze wordt morgenochtend om half acht op haar werk verwacht, maar het onweer fascineert haar en ze kan haar blik er nauwelijks van losmaken. Na de volgende donderklap komt dan toch eindelijk de verwachte regen en ze kijkt automatisch naar boven als ze de bui op het dak hoort kletteren. Een goede test om te zien of het dak van haar huis waterdicht is, bedenkt ze.

Hopelijk is dat het geval, want ze heeft niet op eventuele dakreparaties gerekend. Een blik op de klok, die boven de haard hangt, vertelt haar dat het inmiddels bijna vier uur is en terwijl het onweer langzaam verder trekt, loopt ze terug naar haar slaapkamer en stapt weer in bed.

De slaap wil echter niet meer komen. Nu ze eenmaal wakker is, gaan haar gedachten alle kanten op en ze staart met open ogen naar het plafond.

Ze heeft er jaren over gedaan om terug te kunnen keren naar Portugal om uiteindelijk, hoe toevallig kan het leven zijn, te belanden vlakbij een gehucht met de naam Ferragudo. Ze vindt het nog steeds bizar dat ze na tien jaar weer vlakbij een gelijknamige plaats woont, ook al lijkt het in niets op de toeristische trekpleister in de Algarve.

Hoe blij ze ook is met haar nieuwe onderkomen in de Alentejo, het brengt onwillekeurig allerlei herinneringen boven en niet alleen maar positieve. Als ze haar ogen sluit, ziet ze de oude Quinta voor zich, op slechts een paar kilometer verwijderd van Ferragudo en de Atlantische Oceaan en ze ruikt bijna de zee. Het was een geweldige plek geweest om een B&B te runnen en het was haar ook gelukt om er na jaren ploeteren goed van te kunnen leven, maar na acht jaar was haar verblijf dramatisch geëindigd.

Ze voelt nog steeds de pijn van toen, minder fel, de scherpe randjes zijn er af, maar vergeten kan ze het nooit. Ze draait zich op haar zij en probeert zo goed als mogelijk aan iets anders te denken, maar helaas. Nu ze zichzelf eenmaal weer heeft toegestaan het verleden te herleven, laat het zich niet meer wegduwen.

Ze is weer even het achttienjarige meisje dat direct na het behalen van haar havodiploma met alleen een volgestouwde rugzak, een Interrail kaart en een schoolvriendje met de naam Max op de trein stapte. Via Parijs, Barcelona en Sevilla waren ze in Portugal terecht gekomen, waar Max genoeg bleek te hebben van het reizen en z'n ouders belde voor een vliegticket terug naar huis.

Zij was gebleven. Er was immers niets om naar terug te keren.

De enige reden om naar huis terug te gaan, was Tamara, maar haar moeder en stiefvader hadden haar heel duidelijk gemaakt dat ze zich niet langer met haar moest bemoeien en zo was ze blijven hangen in de Algarve. Via een reeks horecabaantjes was ze in een groot hotel in Armação de Pêra beland waar ze tenslotte, ondanks het gebrek aan een juiste opleiding, was opgeklommen tot assistent manager.

Op haar eenentwintigste verjaardag had ze onverwacht het bericht gekregen van een notaris dat haar echte vader, die op haar derde was overleden aan kanker en aan wie ze geen enkele herinnering had, haar

een aanzienlijk bedrag bleek te hebben nagelaten. Opeens bleek haar droom om een eigen B&B te hebben een stuk haalbaarder.

Nog geen drie jaar later was ze eigenaresse van een vervallen Quinta, die ze uiteindelijk grotendeels met haar eigen handen en de hulp van een paar goedkope werkkrachten had omgetoverd tot een redelijk succesvol bedrijf tot die dramatische dag in april haar hele leven weer op z'n kop zette.

April, tien jaar eerder, Ferragudo, Algarve

Maja vindt nog een parkeerplekje vlakbij de brug die naar het Praça Rainha Dona Leonor leidt. Op dit plein is, naast diverse restaurants en een modezaakje, het postkantoor gevestigd, waar ze naar op weg is.

In de afgelopen jaren heeft ze er een gewoonte van gemaakt om een assortiment ansichtkaarten en postzegels voor haar gasten in huis te hebben. Niet dat ze er op verdient, maar het is een service die weinig moeite kost en toch zeer wordt gewaardeerd. Nu het seizoen op het punt van beginnen staat, is het tijd haar voorraad postzegels aan te vullen.

Ze steekt haar hand op naar een passerende bekende en stapt het smalle, oude postkantoor binnen. Tot haar genoegen is het er rustig. Ze heeft maar een klant voor zich, die al aan het afrekenen is en ze is dan ook snel aan de beurt. Ze begroet de grijsharige vrouw, die al zolang als zij er komt, achter de balie zit en koopt haar postzegels, waarna ze weer naar buiten loopt. Nu alleen nog brood halen en naar de markthal voor verse vis.

Voor ze echter linksaf kan slaan om langs de haven naar de markt te lopen, hoort ze iemand haar naam roepen en als ze omkijkt, ziet ze de bekende gestalte van de Engelse galeriehoudster Emily, die zwaaiend haar aandacht trekt.

'Drink je een kop koffie mee?' Emily zit aan een tafeltje bij het koffiezaakje direct naast het postkantoor en wijst op de lege stoel naast haar.

'Lekker, ja, maar niet te lang, want ik moet nog boodschappen doen.'

Maja neemt plaats en bestelt bij de direct aan hun tafeltje verschijnende serveerster een galão.

'Ik heb je een tijd niet gezien, ben je naar Engeland geweest?'

Ze kijkt vragend naar de andere vrouw en deze knikt bevestigend.

'Ja, m'n moeder werd zeventig, dus m'n zussen hadden een feest georganiseerd. Ik heb er maar gelijk een paar weekjes aan vast geplakt om wat oude vrienden op te zoeken, maar ik ben blij dat ik weer terug ben. Hoe is het met jou? Druk?'

'Obrigada,' Maja bedankt de serveerster, die het bestelde glas koffie met melk voor haar neerzet en wendt zich weer tot Emily.

'Nu nog niet, maar het begint te komen,' merkt ze op, 'meestal begint het pas half mei, maar ik moet zeggen dat ik de komende weken al redelijk wat boekingen heb staan al is het pas april. Op dit moment is alleen m'n tuinstudio verhuurd, een man alleen, schrijver of zo, ik zie 'm niet veel, maar aan het eind van de week komen er zes nieuwe gasten. Vanaf dan heb ik eigenlijk wel continu zo'n driekwart bezetting of meer, dus ik mag zeker niet mopperen. Het voordeel van stille winters is dat ik tijd heb voor wat onderhoud en zo, dat moet ook af en toe gebeuren. Pedro heeft onlangs de hele buitenkant geschilderd, dat kan niet als ik gasten heb. En jij, hoe gaat het met de galerie?'

'De winter is ook bij mij een slappe tijd, ik moet het niet hebben van de overwinteraars, die geven te weinig uit, maar ik mag niet klagen. Ik heb leuk nieuw werk binnen, loop je zo even mee?' vraagt Emily gretig.

'Ik zou graag willen, maar ik krijg vanavond een paar burens te eten en moet nog naar de vismarkt voor het te laat is. Een andere keer graag.'

Ze schrikt op als de kerkklok begint te beieren en schuift meteen haar stoel naar achteren.

'Ik moet gaan, ik kom later deze week wel even langs.' Ze legt een euro op het tafeltje al beduidt Emily dat het niet nodig is en staat op.

'Tot gauw!' Ze nemen met een glimlach afscheid van elkaar en dan loopt Maja met snelle pas in de richting van de markthal.

Het is eb, wat inhoudt dat het water in de baai laag staat, waardoor een deel van de bootjes met hun kiel in de modder ligt in plaats van te dobberen. Meeuwen scheren krijsend over het water en de kade in de hoop een visje te scoren en een paar vissers zijn bezig hun netten te repareren. Het is inmiddels een vertrouwd tafereel voor Maja, maar ze blijft toch even staan om ervan te genieten. Het uitzicht verveelt haar nooit. In de verte, aan de andere kant van de baai, doemen de flats op van Portimão. Ervoor ligt een stuk braakliggend terrein waar zelfs in deze tijd van het jaar nog zo'n twintig campers staan opgesteld. Midden in de winter zijn het er vaak nog meer. Het is een geliefde plek bij overwinteraars en ze begrijpt de aantrekkingskracht volledig.

Ze grinnikt als ze twee katten achter elkaar aan ziet rennen, dwars tussen de meeuwen door, die luid protesterend opvliegen en loopt verder naar de kleine markthal.

'Olá, Matilda, tudo bem?' Ze begroet de vriendelijke visverkoopster waar ze

al jarenlang trouwe klant is en informeert naar man en kinderen voor ze haar keuze maakt uit de sortering die voor haar ligt. Terwijl Matilda met vaardige hand de inktvis schoonmaakt en de garnalen weegt, wisselen ze nieuwtjes uit en pas als er een nieuwe klant verschijnt, rekent Maja af en vertrekt. Ze verlaat de markthal aan de achterzijde, slaat linksaf en stapt bij Casa Do Panito, de bakker, naar binnen. Hier is het beduidend drukker en het duurt dan ook een tijdje voor ze eindelijk aan de beurt is. Met een achttal pasteis de natas, een brood en wat kleine broodjes verlaat ze uiteindelijk de winkel en loopt over het plein terug naar de brug.

Op het plein is het inmiddels een stuk drukker geworden. Het is lunchtijd en groepjes toeristen blokkeren de weg op zoek naar een tafeltje op een van de terrassen.

Ze is laat. Door de koffie met Emily en het geklets met Matilda is de tijd voorbij gevlogen en ze heeft nog een hoop te doen voor haar gasten komen. Zo gaat het nu altijd, bedenkt ze met een zucht. Ze denkt altijd tijd genoeg te hebben, maar boodschappen doen in Ferragudo met de nodige sociale contacten kost altijd meer tijd dan ze incalculeert. Eigenlijk moet ze gewoon naar de supermarkt gaan, dat gaat vele malen sneller, maar ze is nu eenmaal dol op het dorpje en geen supermarkt kan tippen aan de vis van Matilda, die door haar man dagelijks vers wordt gevangen.

Ze trekt met een diepe zucht de lussen van haar boodschappenmand hoger op haar schouder en versnelt haar pas. Zo snel als ze kan, baant ze zich een weg tussen een groepje toeristen door, die het menu van Restaurant O Barril staan te bekijken en mompelt een excuus als ze tegen iemand aan botst. Ze blijft niet staan en negeert het verontwaardigde geluid van de vrouw. Blijf dan ook niet midden op de stoep staan, moppert ze inwendig, niet iedereen heeft vakantie.

Ze realiseert zich dondersgoed dat het de toeristen zijn waar zij ook haar boterham aan verdient, maar soms ergert ze zich mateloos aan de opstoppingen die ze veroorzaken, zeker als ze haast heeft, zoals nu.

Ze steekt nog net voor een bestelbusje dat bij een van de vele restaurants koffie komt bezorgen de rijbaan over en haalt opgelucht adem als ze bij haar auto komt. Ze is er, nu snel naar huis. Ze gunt zich geen tijd om de tas in de achterbak te doen, maar zet hem op de stoel naast haar en laat zich achter het stuur vallen. Nog voor ze haar gordel om heeft, rijdt ze al. Terwijl ze met een hand haar gordel vast maakt, stuurt ze om een stel wielrenners heen en slaat de weg in naar de Quinta. Hopelijk is Tamara inmiddels al met de voorbereidingen begonnen, anders gaat ze het niet halen.

Ze legt de paar kilometer in korte tijd af en is voor ze het weet op haar bestemming. Ze zet haar auto op haar vaste plaatsje aan de achterkant van het huis en grist haar tas van de stoel, waarna ze met snelle passen naar de openstaande keukendeur loopt. Nog voor ze de keuken binnenstapt, weet ze al ergens in haar onderbewuste dat er iets niet klopt. Later zou ze zeggen dat het de geur was, die haar als eerste opviel, maar op het moment zelf is het misschien wel de stilte. Normaal gesproken is Tamara ergens aan het werk, staat de radio aan of hoort ze haar zingen, maar nu is het doodstil in het huis.

Ze zet de tas op de grote tafel in het midden van de keuken en ziet tot haar ergernis dat Tamara nog niets aan voorbereidingen heeft gedaan.

Geïrriteerd en met een ongeduldig gebaar duwt ze de deur open die naar het woongedeelte leidt.

'Tam! Waarom ben je nog niet begonnen? Waar ben je?' Ze zet een paar stappen in de richting van de woonkamer en blijft dan als aan de grond genageld staan. Even is ze te ontzet om ook maar iets te zeggen, dan slaakt ze een kreet van afschuw en struikelt bijna in haar haast om naast het lichaam neer te knielen. Het bloed is nog warm en nat, ze voelt het aan haar hand kleven als ze tegen beter weten in naar een hartslag zoekt. Haar zus zit als verstijfd naast het lichaam en pas als Maja haar naam een paar keer zegt, schrikt het meisje op en staart haar met grote, geschokte ogen aan.

'Wat doet hij hier?' Ze kijkt vol afschuw van haar zusje naar de man voor haar op de grond en kan niet geloven dat dit echt gebeurt. Hoe komt Tamara's vader, haar stiefvader, in hemelsnaam dood op haar kamervloer terecht?

'Ik weet het niet,' haar zusjes lippen trillen en Maja ziet dat ze op het punt staat in tranen uit te barsten.

'Niet nu, Tam, niet huilen, je moet hier weg, je moet je spullen pakken!'

Het dringt tot haar door dat ze de politie moet bellen, maar voor die tijd moet ze haar zus het huis uit werken. Wat er ook gaat gebeuren, ze zal niet toestaan dat haar zusje de schuld hiervoor krijgt, al moet ze zelf de cel in.

De uren en dagen erna gaan als een chaotische aaneenschakeling van gebeurtenissen aan haar voorbij.

Maja brengt de nacht door op het politiebureau en probeert tussen de ondervragingen door de schok te verwerken. Tegen de politie houdt ze bij hoog en bij laag vol dat Tamara al vroeg in de ochtend is vertrokken en dus absoluut niet verantwoordelijk kan zijn voor wat er is gebeurd.

Zijzelf is in Ferragudo geweest, zodat zij ook de dader niet kan zijn en ze

geeft aan geen idee te hebben wie het dan wel geweest is.

Ze probeert niet eens om aan de politie uit te leggen dat de dode man in haar woonkamer z'n dood absoluut verdient, ze zijn niet geïnteresseerd in een motief en de oude rechercheur, die haar een aantal uur verhoort, heeft naar haar gevoel z'n mening al klaar. Zij is de hoofdverdachte, einde verhaal.

Zelf heeft ze geen enkel idee hoe haar stiefvader opeens in haar B&B terecht komt. Ze heeft de man sinds ze jaren geleden uit Nederland is vertrokken niet meer gezien en het feit dat hij opeens dood op haar kamervloer ligt, is nauwelijks te bevatten. Het is ongelooflijk dat in de nauwelijks twee uur die ze is weggeweest, haar leven compleet op z'n kop is gezet.

Ze kan de politie niet de gewenste antwoorden geven, ze weet niets en even lijkt het er op dat ze haar als dader vast gaan houden, maar godzijdank bevestigen zowel Emily als Matilda haar alibi en moet de rechercheur tenslotte schoorvoetend toegeven dat ze niet op de Quinta is geweest ten tijde van de moord en dus ook niet schuldig kan zijn.

De politieactiviteit in en rond de B&B neemt snel na haar vrijlating af.

Afzettingslinten worden weggehaald en er kan worden schoongemaakt, maar de beschuldigende blikken van de agenten blijven op haar netvlies gebrand staan en ze wordt er 's nachts meerdere keren van wakker.

Ze heeft er acht jaar over gedaan om een bloeiend bedrijf op te zetten en op een zonnige middag in april is het in een mum van tijd vernietigd.

Toch weet ze zeker dat ze niet anders had kunnen handelen ook al zijn dit de consequenties. Haar zusje is veilig. Ze heeft geen idee waar ze is, maar dat maakt niet uit, alles is beter dan in een Portugese politiecel en ze verdedigt haar beslissing door zich voor te houden dat de man zijn dood hoe dan ook heeft verdiend.

Hij heeft niet alleen haar leven verziekt, maar ook dat van Tamara en ze heeft er alles voor over om haar zusje te beschermen, zelfs al houdt dat in dat ze moet liegen tegen de politie.

Ze probeert nog een tijdje door te gaan, maar de morbide belangstelling en de achterdochtige blikken van haar burens in combinatie met haar eigen geweten maakt het uiteindelijk onmogelijk om nog langer te genieten van haar zo geliefde Quinta en uiteindelijk hakt ze aan het eind van het zomerseizoen de knoop door. Ze verlaat Portugal en gaat met tegenzin terug naar Nederland.

Hoofdstuk 2

Het schrille geluid van de ouderwetse wekker op het nachtkastje maakt haar wakker. Blijkbaar is ze er, ondanks het onweer en de herinneringen, toch in geslaagd weer in slaap te vallen, al is het, te voelen aan haar vermoeide lijf, niet lang genoeg geweest.

Met een diepe zucht sleept ze zich uit bed en stapt de aangrenzende badkamer in. De ruimte is beperkt, net groot genoeg voor een douche en een wastafel, maar het voldoet en ze is er blij mee.

Ze schuift met haar voet de emmer onder de douchekop, die het water moet opvangen tot het warm is. Ook al zorgt het Alqueva stuwmeer voor voldoende water in de regio, ze is er in het verleden in de Algarve aan gewend niet onnodig water te verspillen en de paar liters die het duurt voor het water warm genoeg is om te douchen, kan ze later op de dag gebruiken voor haar planten. Ze duwt de emmer opzij om zelf onder de douche te kunnen stappen en laat even genietend het water op zich neerkletteren. Met vlugge bewegingen wast ze vervolgens haar haren en haar lijf en amper vijf minuten later staat ze zich al weer af te drogen. Ook korte douches zijn een oude gewoonte uit de droge Algarve, die als vanzelf weer terugkomen.

Ze werpt een kritische blik in de spiegel boven de wastafel als ze haar haren afdroogt en ziet tot haar tevredenheid dat de korte nacht en de nare herinneringen geen zichtbare sporen hebben achtergelaten.

Terug in haar slaapkamer trekt ze een donkerblauwe kuitbroek aan met een wit poloshirt met de naam van haar werkgeefster erop. Ze werkt zes ochtenden in de week bij een kleinschalig eco-hotel, een eindje buiten Monsaraz, waar ze het ontbijt voor de gasten verzorgt.

Het is maar een matig betaald baantje, maar voldoende voor haar om van te leven. Ze heeft niet veel nodig. Het voordeel is dat ze er na haar werk kan ontbijten met wat er is overgelaten door de gasten, dus ze kan direct haar huis verlaten.

Tegen een oude olijfboom voor haar huisje staat haar fiets. Ze heeft ook een oude Renault Twingo op de kop kunnen tikken, maar die gebruikt ze alleen voor grotere afstanden of als ze veel boodschappen moet doen. De fiets is prima geschikt om de slechts vijf kilometer naar haar werk af te leggen, hoewel de omgeving een stuk heuvelachtiger is dan ze in Nederland is gewend.

Ze haalt een oude handdoek over het fietszadel dat nog nat is van de nachtelijke bui, waarna ze 'm achteloos over een stoeltje gooit, waar de verf van af is gebladderd, maar dat deel uitmaakt van een bij het huis horend houten bistrosetje en fietst de weg op.

Met een zucht van tevredenheid kijkt ze om zich heen. De regen van de afgelopen nacht heeft flinke plassen achtergelaten, die ongetwijfeld in de loop van de ochtend snel zullen opdrogen.

De lucht is alweer helderblauw en de zon is in het oosten al zichtbaar.

Schoongewassen noemt ze zo'n lucht altijd, heel helder, het blauw scherp contrasterend met het groen van de bomen en het wit van de paar huizen waar ze langs rijdt. Ze trapt rustig, zodat ze zich niet in het zweet werkt. Ze ontwijkt een plas om geen modderspatten op haar nog smetteloze witte gympen te krijgen en slaat even later linksaf de oprit in van het kleine hotel. Hoewel ze pas een nacht in haar nieuwe huis heeft geslapen, werkt ze hier inmiddels al een maand en ze is helemaal gewend. Ze steekt haar hand op naar de oude Miguel, die ondanks het vroege tijdstip al in de kleine moestuin bezig is en zet haar fiets tegen de muur van de keuken.

'Bom dia!' met een vriendelijke groet stapt ze de functionele keuken in.

De eigenaresse, de half Engelse, half Portugese Therese, kijkt nauwelijks op van haar bezigheden en mompelt een groet terug, maar daar stoort ze zich niet aan. Ze weet inmiddels dat Therese last heeft van een ochtendhumeur dus ze verwacht geen gezelligheid om deze tijd van de dag. Therese begint pas haar praatgrage zelf te worden na minstens drie koppen koffie ergens rond tien in de ochtend.

Direct nadat Therese haar heeft aangenomen, heeft ze verzocht om alleen maar Portugees met haar te praten in de hoop haar weggezakte kennis van de taal snel weer op te poetsen en al zijn hun gesprekken over het algemeen kort en voornamelijk werk gerelateerd het begint inmiddels z'n vruchten af te werpen. Ze haalt haar schort van het haakje naast de grote koelkast en terwijl ze het vast strikt, kijkt ze naar het rooster dat met een magneet op de koelkastdeur zit bevestigd.

Zes van de twaalf kamers zijn bezet, wat inhoudt dat er zo'n twaalf mensen tussen acht en tien uur willen ontbijten. Ze ziet dat Therese druk bezig is met de broodjes en diverse zoetigheden en begint met snelle bewegingen de sinaasappels door te snijden voor de verse jus d'orange, die altijd gretig aftrek vindt. Ondanks de elektrische citruspers duurt het toch zo'n tien minuten voor ze ruim drie liter jus heeft geperst en ze

schenkt de twee glazen kannen vol waarna ze er een stuk plastic folie overheen trekt. Ze spoelt haar handen en de citruspers af en pakt de melk uit de koelkast.

Met een blad vol loopt ze even later de ontbijtruimte van het hotel in.

Omdat het pas begin mei is, worden de tafels buiten nog niet gedekt.

De ochtenden in deze tijd van het jaar zijn, op een paar uitzonderingen na, vaak nog fris en meestal te koud om buiten te zitten, mede doordat er tot een uur of negen geen zon staat op de kant van de ontbijtzaal.

Toch checkt ze snel de tafels, want ervaring leert dat er altijd gasten zijn, die hun ontbijtspullen meenemen naar buiten. Gelukkig staan de tafels en stoelen er netjes bij. De overkapping heeft de regen van de afgelopen nacht tegengehouden, zodat ze geen doek over natte stoelen hoeft te halen. Blij dat ze geen extra werk hoeft te verrichten, gaat ze terug naar de keuken, waar Therese inmiddels de manden met brood en broodjes heeft gevuld en bezig is om de vleeswaren op een grote schaal te leggen.

'Neem jij de yoghurt?' Ze wijst naar een blad met allerlei kleine yoghurtbekertjes en Maja pakt het op, waarna ze haar bazin volgt om de rest van het ontbijtbuffet klaar te zetten.

Het volgende uur is ze druk bezig met het serveren van koffie en thee aan de gasten en het waar nodig bijvullen van de diverse etenswaren terwijl Therese achter de receptie heeft plaatsgenomen om vroeg vertrekkende gasten uit te checken en indien nodig vragen te beantwoorden. Hoewel ze pas een maand samenwerken, loopt het als een goed geoliede machine en nog voor de laatste ontbijtgast terug is gegaan naar de kamer, is Maja al weer in de keuken aan het opruimen, terwijl ze ondertussen op een geroosterde boterham kauwt.

'*Até amanhã!*' Om elf uur zit haar dienst erop en met een korte groet verlaat ze het terrein.

In plaats van de kortste route te nemen naar haar huis waar nog genoeg werk op haar ligt te wachten, besluit ze impulsief een bezoek te brengen aan Monsaraz. Ze wil zichzelf belonen met een lunch daar om haar nieuwe huis te vieren.

Gelukkig schuiven er af en toe wat kleine wolkjes voor de zon, want de tocht heuvelop valt op de fiets best tegen. Het beroemde burchtdorpje ligt op een heuvel waar vandaan ze een schitterend uitzicht heeft op de omgeving, maar dat betekent ook dat ze flink omhoog moet en ze voelt het direct in haar kuit.

Eenmaal boven wordt ze echter beloond met zo'n magnifiek panorama dat ze alle inspanning onmiddellijk vergeet en ze blijft dan net buiten de poort stilstaan om ervan te genieten.

Uiteindelijk fietst ze het laatste stukje onder de *Porta da Vila* door en belandt in een smal straatje dat, als ze het helemaal uit rijdt, eindigt bij het *castelo*. Ze houdt echter direct rechts aan om haar fiets tegen de stadsmuur te zetten en loopt het kleine stukje terug naar *Café Xarez*, waar ze onder een rieten parasol een leeg tafeltje vindt met zicht op de omgeving.

'*Um sumo de laranja, se faz favor,*' bestelt ze bij de grijsharige ober die glimlachend haar kant op komt en terwijl ze op haar bestelling wacht, haalt ze even diep adem van puur genot.

Om deze tijd van het jaar wordt Monsaraz nog niet overstroomd met toeristen en op twee andere tafeltjes na is het terras leeg.

Als ze goed kijkt, kan ze beneden zich het hotelletje van Therese wel ergens vinden, maar daar is ze nu niet naar op zoek, integendeel. Ze geniet van het weidse uitzicht en van de zonnewarmte op haar huid en voelt zich even volmaakt gelukkig.

Het duurt niet lang voor er een groot glas versgeperste jus d'orange voor haar wordt neergezet en ze glimlacht dankbaar naar de ober, die zich al weer omdraait om een klein groepje Duitse nieuwkomers te begroeten. Terwijl ze een slok neemt, luistert ze zonder er echt aandacht aan te besteden naar het gepraat op de achtergrond en ze leunt behaaglijk achterover. Haar blik volgt een groepje zwaluwen dat langs scheert en ze glimlacht bij het zien van de snelle bewegingen die de vogeltjes maken. Ze verdwijnen onder een overhangend stuk dakpan, waar ze blijkbaar nestjes met jongen hebben want al snel komen ze weer tevoorschijn en even later herhaalt het hele schouwspel zich opnieuw.

Als ze haar sap opheeft en binnen in het café heeft afgerekend, wandelt ze op haar gemak de *Rua de Santiago* af tot ze de muren van het kasteel voor zich ziet opdoemen. Tegen een van deze muren zit *Monsaraz Arte*, een winkel met allerlei toeristische prullaria, maar ook met mooi keramiek, kleurrijke plaids en kwalitatief goede artikelen van kurk.

Tijdens haar eerste bezoek aan Monsaraz een maand terug is haar oog al gevallen op een collectie kleurrijke borden en schalen van keramiek, maar omdat ze toen nog niet in haar eigen huis zat, had ze de verleiding kunnen weerstaan. Nu echter is het tijd zichzelf een cadeautje te geven

dus ze bekijkt kritisch de uitgestalde sortering.

Ze kiest een aantal kleine schaaltes uit, die zowel te gebruiken zijn voor yoghurt als voor bijvoorbeeld noten, fruit of zelfs soep, een viertal mokken en een leuke kan waar ze water of wijn in kan doen, maar die ook prima dienst kan doen als bloemenvaas. Ze hebben allemaal hetzelfde kleurrijke dessin en ze ziet al helemaal voor zich hoe deze felle kleuren haar nu nog wat kale keuken gaan opvrolijken. Tevreden met haar keuze loopt ze naar de kassa, waar een en ander zorgvuldig in krantenpapier wordt ingepakt.

Om kwart voor een stapt ze bij *Taverna Os Templários* naar binnen en loopt door het restaurant heen naar achteren waar ze onder een afdak buiten kan zitten met uitzicht op het meer. Ook hier is het rustig, nauwelijks de helft van het aantal tafeltjes is bezet en er staat dan ook al snel een vriendelijke ober aan haar tafel. Ze bestelt een gerecht met de heerlijke *porco preto* wat geserveerd wordt met een salade en kleine gebakken aardappeltjes en een kwart liter witte huiswijn waarna ze achterover leunt en uitkijkt over het meer dat zich in de verte voor haar uitstrekt. Ook al lijkt het hier in niets op de Algarve, ze vindt het schitterend en is blij dat ze hier terecht is gekomen.

Het werken bij Therese gaat goed.

In het begin was het even wennen om alleen maar personeel te zijn, maar inmiddels ziet ze er de voordelen van in.

Ze heeft geen verantwoordelijkheid, geen zorgen over de bezetting en als ze niet al te veel geld uitgeeft, verdient ze net voldoende om van te kunnen leven. Ze moet dan natuurlijk niet elke dag uit eten gaan, maar dat is ook niet de bedoeling.

Ze kijkt verwachtingsvol op als de ober haar maaltijd voor haar neerzet en zit even later met smaak te eten. Morgen doet ze het wel weer met een simpele boterham of een salade, vandaag viert ze haar nieuwe start.

Hoofdstuk 3

De eerste week in haar nieuwe huis vliegt voorbij.

Elke ochtend, behalve op maandag, fietst ze naar Therese, verzorgt het ontbijt en meestal is ze rond half twaalf weer thuis. Daar vult ze haar tijd met het verven van haar binnenmuren. Tevens maakt ze een begin met het snoeiwerk van de over de overkapping hangende bougainville die de laatste jaren ongebreideld heeft kunnen groeien en inmiddels vrijwel het hele huis heeft overwoekerd. Zelfs op het dak heeft de uitbundige bloeier zich op sommige plekken tussen de dakpannen gewurmd en ze is vast van plan in elk geval daar alle takken te verwijderen om zo lekkage te voorkomen.

Ze geniet elke dag weer van haar huis, ook al is het maar klein. Het is een authentiek boerderijtje met slechts drie kamers, maar voor haar alleen is het groot genoeg. Voor het huis is een korte oprit met daarnaast een stukje grond met in het midden een oude, knoestige olijfboom met rondom een betegeld stuk dat als terras dienst kan doen. Zowel aan de voor- als achterkant van het huis is een houten overkapping geplaatst, op sommige plaatsen zelfs volledig bedekt, zodat ze volop ruimte heeft om buiten te zitten, hetzij in de zon, hetzij in de schaduw. Zelfs als het regent kan ze rustig blijven zitten, heeft ze ontdekt tijdens een onverwachte bui. Schuin achter het huis staat een half open schuur waar ze haar auto in heeft gezet, die de ruimte deelt met een flinke stapel brandhout, die ze voorlopig niet nodig heeft aangezien de temperatuur al flink begint op te lopen.

Al met al is ze dolblij met haar nieuwe onderkomen en ze begint zich er al behoorlijk goed thuis te voelen. De oude eigenaar heeft het meeste meubilair laten staan en dat voldoet, in elk geval voorlopig.

Nu ze alle binnenmuren heeft geverfd, oogt het fris en nieuw en is ze klaar om buiten aan de slag te gaan.

Binnenkort wil ze de buitenmuren van een verse laag verf voorzien, maar daar heeft ze de hele zomer nog de tijd voor. In een paar bakken tegen de voorgevel staan wat zielige planten, die wat extra verzorging kunnen gebruiken en achter het huis wil ze een moestuin beginnen.

Al met al heeft ze plannen genoeg.

Aan de achterzijde van het huis kan ze tussen de olijfbomen van de buurman door nog net een glimp opvangen van het glinsterende water van het Alqueva meer in de verte. Voor het huis loopt een smalle weg, die

voornamelijk door een handjevol buurtbewoners wordt gebruikt. Het is een rustig plekje, een beetje afgelegen, maar niet echt eenzaam, want aan weerszijden van haar huisje zijn op korte afstand andere, soortgelijke boerderijen en ze heeft voor de overdracht van het huis al kennisgemaakt met de bewoners. Het ene huis wordt bewoond door een echtpaar op leeftijd, in het andere woont een weduwnaar, maar door alle drie is ze vriendelijk ontvangen.

Dat ze als buitenlandse vrouw hier alleen komt wonen, heeft wel wat verbaasde blikken opgeleverd, maar nadat ze in haar beste Portugees heeft uitgelegd waar ze werkt en dat ze al eerder in Portugal heeft gewoond, hebben ze haar hartelijk verwelkomd en haar beloofd dat als ze hulp nodig heeft, ze op hen kan rekenen.

Alfredo, de weduwnaar, heeft al aangeboden met z'n kleine trekkertje haar grond om te komen ploegen, zodat ze aan haar moestuin kan beginnen en dankbaar heeft ze dat aanbod aanvaard.

Vanochtend is ze op weg naar huis langs de enige kleine *mini-mercado* in de omgeving gefietst voor wat noodzakelijke boodschappen.

Ze is van plan zo eens in de twee weken naar het naburige Reguengos de Monsaraz te gaan, een beduidend grotere plaats waar meerdere grote supermarkten zijn, maar haar kasten zijn nog goed gevuld en op af en toe wat verse groente of fruit na heeft ze niet veel nodig.

Ze zet haar fiets tegen de olijfbom en pakt de plastic tassen uit haar fietstassen, waarna ze naar haar voordeur loopt. Zodra ze die opent, staat ze meteen in de keuken annex woonkamer. Ze ruimt haar etenswaren op, gooit de lege plastic zakken in een la voor hergebruik en verruilt haar werkkleding voor een afgeknipte spijkerbroek en een verschoten T-shirt, waarna ze zoekend om zich heen kijkt en zich afvraagt waar ze haar snoeischaar heeft gelaten.

Nog geen vijf minuten later staat ze op een ladder de verwilderde bougainville op het dak drastisch terug te snoeien.

Ze is nauwelijks tien minuten bezig als het geluid van een tractor haar doet omkijken in de verwachting de grijsjarige Alfredo te zien. In plaats daarvan zit er tot haar verrassing een jongere, donkerharige man op de oude rode tractor. Ze legt haar snoeischaar in de dakgoot en rept zich de ladder af om de onbekende tegemoet te lopen.

'*Ola, sou Tomás, een neef van Alfredo, ik kom je land even omploegen.*'

Een brede grijns en een paar vriendelijke bruine ogen doen haar als vanzelf terug lachen en ze maakt een weids gebaar naar achteren.

‘Achter het huis, je ziet het vanzelf. Ik ben Maja trouwens.’

Hij knikt. ‘Weet ik, ik ga gelijk aan het werk.’

Hij rijdt met de rammelende tractor langs haar heen, over het smalle pad tussen het huis en de schuur door dat naar het veld erachter leidt en verdwijnt uit Maja’s zicht.

Even aarzelt ze, maar loopt dan toch maar achter hem aan naar het stuk land wat hij moet bewerken. Alfredo heeft het met een brede glimlach een postzegel genoemd, maar naar haar begrippen is de ruim vijftienhonderd vierkante meter een behoorlijke grote lap. Het is voornamelijk grasland met verspreid over het terrein een tiental fruitbomen en olijfbomen. Het gras is na een winter met regelmatig flinke regen hoog opgeschoten en nog redelijk groen, maar zal ongetwijfeld binnen een maand geel beginnen te worden, waarna het verdort. Ze is sowieso verplicht om haar land schoon te houden uit het oogpunt van brandveiligheid en als het omgeploegd is, kan ze ook beginnen met het aanleggen van een moestuin, voorlopig in het stuk het dichtstbij huis, maar wie weet hoe fanatiek ze wordt. Eerst maar rustig aan beginnen, ze heeft er niet veel verstand van, maar het lijkt haar geweldig om verse groente uit haar eigen tuin te kunnen eten.

Ze gaat op een stukje muur zitten dat achter het huis een afscheiding vormt tussen het terras bij het huis en de tuin en kijkt toe hoe de man op de tractor behendig het stuk land onder handen neemt.

De onbekende Tomás is een stuk jonger dan z’n oom. Ze schat hem achter in de dertig, waarschijnlijk een jaar of vijf jonger dan zichzelf.

Zoals de meeste Portugezen is hij niet groot. Hij draagt een verwassen blauw T-shirt en een spijkerbroek, z’n haar is kort en donker en hij ziet eruit alsof hij weet wat hij doet. Als ze ziet dat hij routineus om haar bomen heen werkt, slaakt ze ongemerkt een zucht van verlichting en loopt langzaam terug naar haar snoeiwerk.

Een klein kwartier later hoort ze het gepruttel van de trekker voor ze hem de hoek om ziet komen en ze legt opnieuw haar snoeischaar neer en draait zich op de ladder om.

‘Klaar?’ wil ze weten, terwijl ze naar beneden kijkt.

‘Jazeker, het is maar een klein stukje grond,’ lacht hij.

‘Voor jullie wel, ja,’ stemt ze in, ‘maar voor mij is het behoorlijk groot. Wil je iets drinken?’ biedt ze aan.

‘Water zou lekker zijn.’ Hij zet de motor af en werkt zich met een soepel sprongetje naar beneden.

‘Momentje, ga maar even zitten.’

Ze wijst op de vier oude houten stoeltjes bij de olijfbom, terwijl ze de ladder afdaald en loopt vervolgens naar binnen om een fles water uit de koelkast te halen en een paar glazen.

Als ze terugkomt, staat hij op z'n gemak om zich heen te kijken.

'Alsjeblijft.' Ze zet de fles met de glazen op het kleine afgebladderde tafeltje en terwijl zij inschenkt, draait hij zich langzaam om en kijkt haar geïnteresseerd aan.

'Hoelang woon je hier al?' wil hij weten, terwijl hij een stoel, die ooit felblauw was, maar nu op z'n best nog een paar blauwe vegen heeft, iets naar achteren trekt en plaatsneemt.

'Sinds vorige week,' ze heft met een proostend gebaar haar glas, neemt een slok en beduidt hem hetzelfde te doen.

'Ah, zo kort nog maar. Alfredo had het over z'n nieuwe buurvrouw, maar dat je zo nieuw was,' hij lacht even, 'dat had ik nog niet helemaal begrepen. Voor hem is iedereen nieuw, dat krijg je als je hier geboren bent.'

'Ik heb het huis ongeveer drie maanden geleden gekocht, maar het duurde even voor alles was geregeld. Dat gaf mij de tijd om op zoek te gaan naar werk in de buurt,' vertelt Maja, haar lege glas terugzettend op tafel.

'En, gelukt?' wil hij weten.

Terwijl zij vertelt over haar baantje in het eco-hotel neemt ze hem af en toe aandachtig op. Nu ze hem van dichterbij ziet, schat ze hem een jaar of veertig, maar ze realiseert zich dat de meeste Portugezen die veel buiten werken er vaak ouder uit zien dan ze zijn. De zon zorgt voor bruine, gerimpelde gezichten en het vele buiten zijn en het vaak harde werken laat z'n sporen na.

'En jij?' vraagt ze dan. 'Woon je bij je oom?'

'Tijdelijk in elk geval, ja,' bevestigt hij, met een vragende blik naar de fles voor hij een tweede glas inschenkt. Ze houdt hem haar glas voor als hij het zijne vult en wacht tot hij dat ook heeft ingeschonken voor ze op haar gemak achterover leunt.

'Ik woon, woonde,' verbetert hij zich, 'in Évora, maar nu probeer ik hier iets op te bouwen. Voorlopig woon ik bij m'n oom. Hij is nogal eenzaam sinds m'n tante is gestorven en de boerderij is groot genoeg om elkaar niet in de weg te lopen. Ik help hem een beetje bij het werk, maar ben ondertussen om me heen aan het kijken naar iets voor mezelf.' Hij kijkt naar het huisje achter hen.

'Moet er bij jou nog iets gebeuren?' wil hij weten, 'ik ben een goede

schilder.' Hij wrijft met z'n hand over het houten tafelblad voor hem. 'Dit is een mooi tafeltje, onder die afbladderende verf,' merkt hij op, 'als ik het kaal schuur en lak, weet je niet wat je ziet.'

Maja trekt haar wenkbrauwen op als ze naar het tafeltje kijkt. 'Is dat zo?' vraagt ze enigszins ongelovig.

'Het ziet er meer uit alsof het elk moment kan instorten,' is haar mening, 'ik vroeg me al af of het nog de moeite was om het opnieuw te schilderen of dat ik beter iets nieuws kon kopen.'

'Niet doen! De constructie is prima. Weet je wat, laat mij m'n gang maar gaan, ik beloof je dat het mooi wordt, net als de stoelen.'

Hij bukt zich iets om de lege stoel naast hem te bekijken en kijkt dan met een onverwacht ondeugende blik naar haar op.

'Ik neem dit stel onder handen, als je het niet mooi vindt, krijg ik ze als beloning voor m'n werk, als je ze wel mooi vindt, nodig je me uit voor een etentje, hier of ergens anders, net wat je wilt.'

Even staart ze hem verbijsterd aan, dan schiet ze hartelijk in de lach. 'Je weet het leuk te brengen.'

Het is niet eens zozeer zijn aanbod voor het schilderwerk als wel het feit dat ze zo kort na aankomst al zoveel vriendelijke mensen tegenkomt dat haar een goed gevoel bezorgt en ze ziet haar toekomst een stuk zonniger in met al die hulpvaardige handen in de buurt.

'Oké, ik laat het volledig aan jou over,' stemt ze in, 'maar als je echt op zoek bent naar werk, de buitenkant van het huis moet worden geschilderd. Als we het eens kunnen worden over een prijs is dat wel een mogelijkheid.'

Nog voor ze is uitgesproken, is Tomás al overeind gesprongen en loopt met z'n handen op z'n rug langs de voorgevel naar de zijkant. Ze heeft niet de neiging achter hem aan te lopen, maar wacht rustig tot hij een minuut of vijf later via de andere kant weer bij het tafeltje terugkomt.

'Het huis zelf is in goede staat, paar scheuren, maar niet veel, dus een verse laag verf scheelt al een heleboel qua uitstraling. De kozijnen zijn van kunststof, dus daar hoeft niets aan te gebeuren. Verder is het maar een woonlaag, dus dat is prettig werken. Wil je de randen rondom de ramen blauw houden?' wil hij weten.

'Jazeker, dat vind ik juist mooi,' ze knikt enthousiast, 'hoelang ben je er mee bezig denk je?'

Ze wil eigenlijk weten wat het gaat kosten, maar wil niet te veel druk uitoefenen. Hij kijkt nogmaals kritisch naar het huis, ze ziet hem als het ware rekenen en ze neemt hem ondertussen zwijgend op.

Hij is zo'n tien centimeter groter dan zichzelf met een smalle taille, maar brede schouders en gespierde armen, die erop wijzen dat hij veel met z'n handen werkt. De spijkerbroek die hij draagt, is versleten maar schoon, net als het eenvoudige T-shirt en aan z'n voeten heeft hij een paar oude sportschoenen, die eruit zien alsof ze al heel wat jaren meegaan. Ze kan niet goed inschatten of hij een flinke baardgroei heeft of dat hij zich de laatste twee dagen niet heeft geschoren maar ze vindt het hem in elk geval staan.

'Ik denk een dag of zes,' zegt hij tenslotte, 'eerst goed schoonmaken, een paar scheuren vullen, een laag primer en dan de verf. Ik moet even met Alfredo afstemmen wanneer ik eraan kan beginnen, ik weet niet precies wat hij de komende tijd van plan is. Is dat goed?'

'Ik heb geen haast, ergens de komende maanden zou fijn zijn,' Maja haalt haar schouders op. 'Hoeveel gaat het kosten denk je?'

Hij noemt een bedrag dat haar aan de lage kant lijkt en ze vraagt voorzichtig of dat met of zonder verf is.

'Met uiteraard, wit en blauw. Ik zal zorgen voor een prima kwaliteit zodat je de komende jaren geen verder onderhoud nodig hebt. Goed?'

Hij kijkt haar vragend aan en ze checkt in gedachten snel haar banksaldo, waarna ze instemmend knikt.

'Klinkt goed, kijk maar wanneer je er aan kunt beginnen.'

'Ik kom morgen eerst je tafeltje onder handen nemen,' hij kijkt ernaar alsof hij geen dag meer kan wachten en ze grinnikt even om z'n bijna gretige blik.

'Je doet maar,' vindt ze, 'ik vind het prima. Als ik er niet ben, staat het ook hier dus je kunt ermee aan de slag wanneer je maar wilt.'

'Prima, je ziet me wel verschijnen. Bedankt voor het water.' Hij staat weer op en glimlacht even.

'Bedankt voor het ploegen, wat krijg je van me?' Ze wil al naar binnen lopen om haar portemonnee te halen, maar hij schudt ontkennend z'n hoofd.

'Niets, dat is burenhulp,' legt hij uit, 'doe maar een keer iets terug als het zo uit komt, dan is het goed.'

'Oké, dank je wel, doe Alfredo de groeten.' Ze kijkt hem na als hij met een soepele beweging weer op het versleten zwarte zadel van het trekkertje plaatsneemt en krimpt onwillekeurig in elkaar als hij de motor start en het lawaai haar oprit annex voortuin vult. Ze steekt haar hand op als hij langsrijdt en wacht tot hij de weg op is gedraaid voor ze de twee glazen en de bijna lege waterfles oppakt en naar binnen loopt, waarna ze

terugkeert naar haar ladder en haar bougainville.

De dag erna laat Tomás zich niet zien en ze moet zichzelf bekennen dat ze enigszins teleurgesteld is als hij niet komt om het tafeltje onder handen te nemen. Zelf is ze inmiddels begonnen een klein deel van het door hem omgeploegde stuk grond te veranderen in een mooi geschoffeld moestuinbed. Met een paar oude planken die ze in het schuurtje heeft gevonden, timmert ze een soort bak, die ze opvult met een paar zakken potgrond, die ze in de buurt heeft kunnen kopen en ze plant kleine sla- en tomatenplantjes. Het snoeiwerk van de bougainville is eindelijk klaar en aan het eind van de dag kijkt ze met een voldaan gezicht naar haar huis dat er nu al een stuk beter uitziet.

Als ze de dag erop van haar werk thuiskomt, is Tomás er wel. Dit keer is hij niet met de trekker van z'n oom, maar met een relatief nieuwe Peugeot, die hij op haar oprit heeft geparkeerd. Ze kan er met haar fiets gemakkelijk langs, maar als ze hem opeens met ontbloot bovenlijf over het tafeltje gebogen ziet staan, valt ze bijna tegen de auto aan.

Haastig herstelt ze zich en duwt de fiets door het grind in zijn richting. 'Olá!' Ze zet haar fiets zoals gewoonlijk tegen de boom en trekt de tas met wat restjes brood en fruit van Therese uit haar fietstas terwijl ze hem toelacht.

'Olá!' groet hij terug, kort opkijkend van z'n werk.

Ze ziet hoe z'n bruine ogen over haar keurige, in werkkleding gestoken verschijning gaan en haalt haar schouders op.

'Bedrijfskleding,' licht ze toe, 'ik ga me even snel omkleden. Iets drinken?'

'Water is goed,' hij buigt zich al weer over het tafelblad dat al bijna kaal is, ziet ze nu. Even wil ze nieuwsgierig blijven staan om te kijken, maar ze besluit zich toch eerst maar om te kleden en haar spullen op te ruimen.

Een minuut of tien later loopt ze in haar eigen werkkleren, een met aarde besmeurde korte broek en een T-shirt met nogal wat vlekken erop weer naar buiten, twee flessen water in haar hand.

'Alsjeblieft,' ze overhandigt hem een ervan en blijft staan om naar het nu kale tafelblad te kijken. Tot haar grote verrassing blijkt dat er onder de blauwe verflaag een mooi blank houten blad verstopt zat.

'Zei ik toch,' zegt hij bij het zien van haar gezicht. Hij neemt de fles aan en glimlacht even.

'Het is gewoon zonde om er zoveel verf overheen te smeren, blank is het